**KOMISIJAS LĒMUMS**

**(2005. gada 21. decembris),**

**par procedūru saskaņā ar Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. pantu un EEZ līguma 53. pantu pret *Flexsys NV, Bayer Bayer AG, Crompton Manufacturing Company Inc.* (bijušais *Uniroyal Chemical Company Inc.*), *Crompton Europe Ltd, Chemtura Corporation* (bijušais *Crompton Corporation*), *General Química SA, Repsol Química SA* un *Repsol YPF SA.***

**(Lieta COMP/F/38.443 – Gumijas ķīmiskās piedevas)**

*(izziņots ar dokumenta numuru K(2005) 5592)*

**(Autentisks ir tikai teksts angļu, vācu un spāņu un valodā)**

**(Dokuments attiecas uz EEZ)**

(2006/902/EK)

## 1. PĀRKĀPUMA KOPSAVILKUMS

### 1.1. Adresāti

(1) Šis lēmums ir adresēts šādiem uzņēmumiem:

— *Flexsys N.V.*;

— *Bayer AG*;

— *Crompton Manufacturing Company, Inc.* (bijušais *Uniroyal Chemical Company*);

— *Crompton Europe Ltd.*;

— *Chemtura Corporation* (bijušais *Crompton*);

— *General Química SA*;

— *General Química SA*;

— *Repsol YPF SA*.

(2) Šā lēmuma adresāti piedalījās vienotā, sarežģītā un ilgstošā Eiropas Kopienas dibināšanas līguma 81. panta un Eiropas Ekonomikas zonas līguma 53. panta pārkāpumā, vienojoties par cenām un apmainoties ar konfidenciālu informāciju par noteiktām gumijas ķīmiskām piedevām (antioksidantiem, antiozonantiem un primāriem paātrinātājiem) gan EEZ, gan arī pasaules tirgū.

### 1.2. Gumijas ķīmisko piedevu nozare

(3) Gumijas ķīmiskās piedevas ir sintētiskas vai organiskas ķimikālijas, kas gumijas ražošanā, galvenokārt transportlīdzekļu riepu ražošanā, darbojas kā produktivitātes un kvalitātes paaugstinātāji. Tika lēsts, ka EEZ tirgus vērtība 2001. gadā bija 200 miljoni euro; tas attiecas uz karteļa skartajiem antioksidantiem, antiozonantiem un primāriem paātrinātājiem.

(4) Galvenie gumijas ķīmisko piedevu ražotāji pasaulē ir *Flexsys*, *Bayer* un *Chemtura* (bijušais *Crompton*), kas kopā aizņem apmēram pusi no pasaules gumijas ķīmisko piedevu tirgus. Pie nozīmīgiem mazākiem konkurentiem pieder, *General Quimica* (Spānija), *Duslo* (Slovākija), *Istrochem* (Slovākija), *Noveon* (ASV) un *Great Lakes* (ASV), kā arī ievērojams daudzums mazo konkurentu, jo īpaši Āzijā.

(5) Gumijas ķīmisko piedevu galvenie pircēji ir lielie starptautiskie riepu ražošanas uzņēmumi – *Michelin* (Francija), *Goodyear* (ASV), *Bridgestone/Firestone* (Japāna), *Continental* (Vācija) un *Pirelli* (Itālija), kas kopā pasaulē patērē aptuveni 35-40 %.

(6) Deviņdesmito gadu vidū gumijas ķīmisko piedevu tirgus pakāpeniski no reģionālā kļuva par pasaules tirgu. Tas ietekmēja arī karteļa darbības rādiusu, tālab pēc 1995. gada tā dalībnieki galvenokārt vienojās par cenu paaugstināšanu pasaulē.

### 1.3. Karteļa darbība

(7) Lai gan daudzas pazīmes liecina, ka slepenas vienošanās gumijas ķīmisko piedevu nozarē vismaz laiku pa laikam jau ir pastāvējušas kopš 70. gadiem, Komisijai ir izdevies iegūt pietiekami drošus pierādījumus par karteļa pastāvēšanu, kurā piedalījās *Flexsys*, *Bayer* un *Crompton* (tagad *Chemtura*) (ieskaitot *Crompton Europe* un *Uniroyal Chemical Company*), tikai par laikposmu no 1996.līdz 2001. gadam. Šie uzņēmumi vismaz 1996., 1998., 1999., 2000. un 2001. gadā vienojās par dažu gumijas ķīmisko piedevu (antioksidantu, antiozonantu un primāro paātrinātāju) cenu paaugstināšanu EEZ un pasaules tirgos. *General Quimica*, kas uzskatāms par mazu tirgus dalībnieku, šajās vienošanās piedalījās 1999. un 2000. gadā.

(8) Cenu paaugstināšana parasti notika pēc vienas shēmas – konkurentiem savstarpēji sazinoties gan sagatavošanās posma laikā pirms cenu paziņošanas klientiem gan arī pārrunu laikā ar klientiem un visbeidzot, pēc līgumu noslēgšanas, lai varētu uzraudzīt atbilstību un panākumus tirgū. Kontaktējoties pirms saskaņotas rīcības, puses centās panākt atbalstu ierosinātajam cenu paaugstinājumam un vienojās par tā lielumu, attiecīgajiem produktiem un ietverto teritoriju, kā arī par līderi un paziņojuma termiņiem. Īstenošanas posmā galvenā uzmanība tiek pievērsa tam, kā klienti reaģē uz paziņoto cenu paaugstinājumu, kā arī situācijai, kāda veidojas, apspriežot cenas ar klientiem. Turpmāk kontaktējoties, parasti apmainījās ar informāciju par konkrētiem klientiem, kā arī par līgumos paredzētajiem apjomiem un cenām.

### 1.4. **Procedūra**

(9) Izmeklēšana gumijas ķīmisko piedevu nozarē sakās pēc tam, kad *Flexsys* 2002. gada aprīlī pieprasīja nosacītu imunitāti pret sodiem, kas tam 2002. gada jūnijā tika piešķirta. Pēc šī pieprasījuma 2002. gada septembrī tika veiktas Komisijas pārbaudes uzņēmumos *Bayer*, *Crompton Europe* un *General Quimica*.

(10) *Crompton* (tagad pārdēvēts par *Chemtura*), *Bayer* un *General Quimica* 2002. gada 8. oktobrī, 2002. gada 24. oktobrī un 2004. gada 7. jūnijā lūdza piemērot iecietības režīmu. Komisija noteiktā laikā informēja visus pieteikuma iesniedzējus par savu nodomu samazināt naudassodus.

(11) Komisija 2005. gada 12. aprīlī pieņēma iebildumu dokumentu pret *Bayer, Crompton, Crompton Europe, Uniroyal Chemical Company, Flexsys, Akzo Nobel, Pharmacia* (bijušais *Monsanto*), *General Química, Repsol Química, Repsol YPF, Duslo, Prezam, Vagus* un *Istrochem*. Lietas mutiskā uzklausīšana notika 2005. gada 18. jūlijā. Pēc tam pret *Akzo Nobel NV, Pharmacia Corporation, Duslo a.s., Prezam a.s., Vagus a.s.,* un *Istrochem a.s* tiesvedību izbeidza.

### 1.5. **Saistības**

(12) Lai gan *Repsol YPF SA* un *Repsol Quimica SA* paši nav piedalījušies minētajos pārkāpumos, šie uzņēmumi tomēr ir saukti pie atbildības par to 100 % īpašumā esošā meitasuzņēmuma *General Quimica* rīcību.

## 2. **NAUDASSODI**

### 2.1. **Pamatsumma**

(13) Naudassodu pamatsummu nosaka, ņemot vērā pārkāpuma smagumu un tā ilgumu.

#### 2.1.1. *Pārkāpuma smagums*

(14) Novērtējot pārkāpuma smagumu, Komisija ņem vērā tā specifiku, faktisko ietekmi uz tirgu gadījumos, kad to ir iespējams noteikt, un attiecīgā ģeogrāfiskā tirgus apjomu.

(15) Ņemot vērā pārkāpuma specifiku un tā ģeogrāfisko mērogu (šis pārkāpums galvenokārt ir karteļa dalībnieku savstarpēja, slepena noruna, lai noteiktu cenas EEZ un citur, apmainoties ar konfidenciālu informāciju), tas ir uzskatāms par ļoti nopietnu.

#### 2.1.2. *Atšķirīga attieksme*

(16) Ļoti smagu pārkāpumu kategorijā piedāvātā naudassodu skala ļauj piemērot uzņēmumiem atšķirīgu pieeju, lai ņemtu vērā pārkāpumu izdarītāju faktisko ekonomisko spēju izraisīt ievērojamu kaitējumu konkurencei un lai noteiktu sodanaudu tādā apmērā, kas nodrošinātu pietiekami preventīvu ietekmi.

(17) Pamatojoties uz faktu, ka gan karteļa ģeogrāfiskajam mērogam, gan arī gumijas ķīmisko piedevu nozarei kopumā piemīt pasaules mēroga raksturs, par atsauces vērtību, aprēķinot sodanaudu, izmanto tirgus daļas pasaulē 2001. gadā, kas ir pēdējais pilnais pārkāpuma gads.

(18) *Flexsys* bija lielākais tirgus dalībnieks pasaulē ar tirgus daļu aptuveni [20-30] %. Tālab to iedalīja pirmajā kategorijā. *Bayer*, kura tirgus daļa ir aptuveni [10-20] %, iedalīts otrajā kategorijā. *Crompton* ar tirgus daļu aptuveni [10-20] % iedalīts trešajā kategorijā. Visbeidzot, *General Quimica* ar tirgus daļu aptuveni [0-10] % iedalīts ceturtajā kategorijā. Sākotnējo naudassodu lielumu noteiks proporcionāli, lai gan ne aritmētiski, ievērojot tirgus daļas.

#### 2.1.3. *Pietiekama preventīva ietekme*

(19) Ļoti smagu pārkāpumu kategorijā piedāvātā naudassodu skala bez tam ļauj noteikt sodanaudu tādā apmērā, kas, ievērojot katra uzņēmuma lielumu, ļauj nodrošināt pietiekami preventīvu ietekmi. Uzņēmumu kopējais apgrozījums 2004. gadā bija šāds: *Bayer* – EUR 29,7 miljardi; *Crompton* – aptuveni EUR 2 miljardi; *Flexsys* – aptuveni EUR 425 miljoni un *Repsol YPF* – 41,7 miljardi. Attiecīgi Komisija uzskata, ka sodanauda *Bayer* ir jāreizina koeficientu 2, bet *Repsol* – ar koeficientu 2,5.

#### 2.1.4. *Palielināšana ilguma dēļ*

(20) *Flexsys, Bayer* un *Uniroyal* (ieskaitot *Crompton Europe*) pārkāpuma ilgums bija seši gadi, bet *Crompton Corporation* (tagad *Chemtura*) ir atbildīgs par pārkāpumu, kas ildzis piecus gadus un četrus mēnešus. Visi minētie uzņēmumi ir izdarījuši ilgstošu pārkāpumu, un to sākotnējais sodanaudas apjoms atbilstīgi tiks paaugstināts par 10 % par katru pilnu pārkāpuma gadu.

(21) *General Quimica* pārkāpuma ilgums bija astoņi mēneši. Tā kā šis uzņēmums pārkāpumu ir izdarījis nepilnu gadu, tam naudassodu nepaaugstinās.

### 2.2. Atbildību mīkstinoši apstākļi

(22) *General Quimica* gadījumā ir atzīts par lietderīgu samazināt naudassodu par 50 %, jo tā loma kartelī, salīdzinot ar pārējiem šā karteļa dalībniekiem, bija pasīva un nenozīmīga.

### 2.3. 2002. gada paziņojuma par iecietību piemērošana

2.3.1. *Imunitāte*

(23) *Flexsys* bija pirmais uzņēmums, kurš sniedza pierādījumus, kas deva Komisijai iespēju pieņemt lēmumu veikt izmeklēšanu saistībā ar iespējamo karteli gumijas ķīmisko piedevu nozarē. *Flexsys* pilnībā, pastāvīgi un ātri sadarbojās visā Komisijas veiktās administratīvās procedūras laikā un sniedza Komisijai savā rīcībā esošos pierādījumus attiecībā uz iespējamo pārkāpumu. Ne vēlāk kā laikā, kad *Flexsys* saskaņā ar paziņojumu par iecietību iesniedza pierādījumus, tas pārtrauca savu līdzdalību iespējamajā pārkāpumā, un tas nav veicis pasākumus, lai piespiestu citus uzņēmumus iesaistīties pārkāpumā. Tālab *Flexsys* pilnībā tiek atbrīvots no naudassoda.

(24) *Crompton* apstrīdēja *Flexsys* imunitāti, cita starpā apgalvojot, ka *Flexsys* nav pildījis šīs imunitātes nosacījumus, piespiežot pārējos dalībniekus, un turpinot līdzdalību pārkāpumā pēc tā imunitātes pieteikuma. Pēc *Crompton* sūdzību nopietnas pārbaudes Komisija ir secinājusi, ka nav izšķirošu lietišķo pierādījumu, kas šīs sūdzības pamatotu.

2.3.2. *23. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums (samazinājums par 30-50 %)*

(25) *Crompton* bija pirmais uzņēmums, kas izpildīja paziņojuma par iecietību 21. punkta prasības, jo tas sniedza Komisijai pierādījumus, kas iesniegšanas brīdī būtiski papildināja Komisijas rīcībā jau esošos pierādījumus. Tālab saskaņā ar 23. punkta b) apakšpunkta pirmo ievilkumu tas pretendē uz sodanaudas samazinājumu par 30-50 %.

(26) Ievērojot *Crompton* agrīno sadarbību un pierādījumu kvalitāti, kā arī tā plašo un ilgstošo sadarbību izmeklēšanas laikā, Komisija uzskata, ka *Crompton* pretendē uz maksimālo samazinājumu – 50 % apmērā.

2.3.3. *23. punkta b) apakšpunkta pirmais ievilkums (samazinājums par 20-30 %)*

(27) *Bayer* bija otrais uzņēmums, kas izpildīja paziņojuma par iecietību 21. punkta prasības, jo tas sniedza Komisijai pierādījumus, kas to iesniegšanas brīdī būtiski papildināja Komisijas rīcībā jau esošos pierādījumus. Tālab saskaņā ar 23. punkta b) apakšpunkta otro ievilkumu tas pretendē uz sodanaudas samazinājumu par 20-30 %. *Bayer* ieguldījuma pievienotā vērtība šajā lietā ir ierobežota, un arī pārkāpumu tas ir atzinis tikai par pēdējiem četriem gadiem. Tālab Komisija uzskata, ka *Bayer* pretendē tikai uz pašu mazāko samazinājumu šajā skalā – t.i., 20 %.

2.3.4. *23. punkta b) apakšpunkta trešais ievilkums (samazinājums līdz 20 %)*

(28) *General Quimica* bija trešais uzņēmums, kas izpildīja paziņojuma par iecietību 21. punkta prasības, jo tas sniedza Komisijai pierādījumus, kas to iesniegšanas brīdī būtiski papildināja Komisijas rīcībā jau esošos pierādījumus. Tālab saskaņā ar 23. punkta b) apakšpunkta trešo ievilkumu tas pretendē uz sodanaudas samazinājumu līdz 20 %. Ievērojot to, ka *General Quimica* izmeklēšanas gaitā nosacījumu par ievērojamu pievienoto vērtību izpildīja relatīvi vēlu – vairāk kā pusotru gadu pēc Komisijas pārbaudēm šajā uzņēmumā, kā arī to, ka tā, iesniegto pierādījumu pievienotā vērtība saglabājās neliela, Komisija uzskata, ka *General Química* (un *Repsol*) pienākas sodanaudas samazinājums atvelkot 10 % no summas, kas tam citādi būtu jāmaksā.

2.3.5. *Beidzamā piezīme par paziņojuma par iecietību piemērošanu*

(29) Šajā lietā Komisija stingri brīdināja paziņojuma par iecietību pieteikuma iesniedzējus no mēģinājuma mazināt Komisijas iespējas pierādīt pārkāpumu, jo ir pietiekami daudz pierādījumu un netiešu pierādījumu, kas norāda uz karteļa eksistenci. Pēc Komisijas domām šāda attieksme liek nopietni apšaubīt paziņojuma par iecietību pieteikuma iesniedzēju sadarbības ilgumu un nepārtrauktību.

## 3. LĒMUMS

(30) Šādi uzņēmumi ir pārkāpuši Līguma 81. panta 1. punktu un EEZ līguma 53. pantu, jo tie norādītajos laikposmos ir piedalījušies vienošanās kopumā un saskaņotā darbībā gumijas ķīmisko piedevu nozarē, nosakot cenas un apmainoties ar konfidenciālu informāciju EEZ:

a) *Bayer AG*, no 1996. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. decembrim;

b) *Crompton Manufacturing Company Inc.* no 1996. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. decembrim;

c) *Crompton Europe Ltd.* no 1996. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. decembrim;

d) *Chemtura Corporation* no 1996. gada 21. augusta līdz 2001. gada 31. decembrim;

e) *Flexsys N.V.* no 1996. gada 1. janvāra līdz 2001. gada 31. decembrim;

f) *General Química SA* no 1999. gada 31. oktobra līdz 2000. gada 30. jūnijam;

g) *Repsol Química SA* no 1999. gada 31. oktobra līdz 2000. gada 30. jūnijam;

h) *Repsol YPF SA* no 1999. gada 31. oktobra līdz 2000. gada 30. jūnijam;

(31) Iepriekšminētajiem uzņēmumiem, ja tas vēl nav izdarīts, nekavējoties ir jāizbeidz šeit pat iepriekš norādītie pārkāpumi. Tiem ir jāatturas no jebkuras rīcības vai augstāk minētās darbības, vai no jebkuras rīcības vai darbības, kurai būtu tāds pats vai līdzīgs mērķis vai sekas.

(32) Par iepriekš minētajiem pārkāpumiem šiem uzņēmumiem tiek uzlikts naudassods norādītajā apmērā:

| | | |
|---|---|---|
| (a) | *Flexsys N.V.*: | EUR 0; |
| (b) | *Crompton Manufacturing Company, Inc.*:solidāri un atsevišķi ar *Crompton Europe Ltd.* | EUR 13,60 miljoni, |
| | no kuriem solidāri un atsevišķi ar *Chemtura Corporation* | EUR 12,75 miljoni; |
| (c) | *Bayer AG*: | EUR 58,88 miljoni; |
| (d) | General Química SA, solidāri un atsevišķi ar Repsol Química SA un Repsol YPF SA | EUR 3,38 miljoni. |

Pilns lēmuma nekonfidenciālās versijas teksts lietas autentiskajās valodās un Komisijas darba valodās atrodams Konkurences ģenerāldirektorāta tīmekļa vietnē http://ec.europa.eu/comm/competition/.